خبر

استقبال مخاطب از «امتداد»

سرپرست نویسندگان برنامه تلویزیونی «امتداد» درباره ساختار و ویژگی‌های این برنامه و استقبال مخاطب از آن توضیحاتی ارائه داد. احسان حجتی گفت: ابتدا قرار بود به عنوان کارشناس دوم در برنامه حضور پیدا کنم اما در جلسات زیادی که با مهدی انصاری، کارگردان برنامه داشتیم به این جمع‌بندی رسیدیم که بهتر است برای هر برنامه یک فرد مرتبط با موضوع مورد نظر که علاقه زیادی هم به آن دارد بیاوریم که هر قسمت حس بهتری ایجاد کند تا صرفا یک برنامه تحلیلی و کارشناسی باشد. همچنین خودم هم ترجیح دادم به عنوان نویسنده برنامه فعالیت کنم، چرا که حجم بالای داده‌ها و اطلاعات برنامه نیاز بود ساده‌سازی شود تا قوام بیشتری برای درک مخاطب ایجاد کند. حجتی درباره استقبال مخاطبان خاطرنشان کرد: انتخاب شبکه و ساعت پخش آن در شکل‌گیری مخاطب بسیار تأثیر دارد. مخاطب جمعه ساعت ۱۶ شبکه چهار خیلی با مخاطب پنجشنبه ساعت ۲۲ شبکه یک تفاوت دارد، اما با وجود این بسیاری از کسانی که انتظار نداشتم، برنامه را دیده بودند و درباره مباحث قسمتی که تماشا کردند با من به بحث می‌نشستند. همچنین عده‌ای از این همه اطلاعات در یک برنامه اظهار شگفتی می‌کردند. این یعنی ما فقر برنامه‌سازی محتوایی و ارائه محتوای سطحی در بسیاری از برنامه‌ها داریم که مخاطب انتظار چنین برنامه‌ای را ندارد.

نگاه

صدف تهرانی | گروه رسانه

میزگردهایی برای همه مردان رئیس‌جمهور

کارزار تبلیغاتی نامزدهای ریاست‌جمهوری مدتی است آغاز شده و روزهای پایانی اش را طی می کند. در این مدت کوتاه همه نهادها دست به دست هم دادند تا در انتخاب آگاهانه و درست مردم آنها را همراهی کنند. صداوسیما هم به‌عنوان مرکز ثقل این کارزار برنامه‌های مختلفی را با حضور این نامزدها تدارک دیده است. از جمله گفت‌وگوی ویژه خبری، برنامه صف اول و میزگردهایی که با حضور نامزدها و کارشناسان حوزه‌های فرهنگی، اقتصادی و سیاست خارجی به‌صورت زنده برگزار شده و می‌شود. البته چند هفته‌ای است صداوسیما رنگ انتخابات به خود گرفته و می‌توان گفت تقریبا تمام برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی تحت تاثیر انتخابات بوده و مدام بحث‌های کارشناسی با حضور مهمانانی از این دست صورت می‌گیرد. اما نکته‌ای که در این میان حائز اهمیت است این‌که صداوسیما با توجه به انتخابات زودهنگام بدون فوت وقت پا به میدان گذاشت و در این فرصت کوتاه برنامه‌ریزی‌هایش را به‌سرعت انجام داد و از همه همکاران و تیم های برنامه سازش کمک گرفت تا با توجه به عدالت‌گستری و هویت محوری که شعار دوران تحولی این رسانه است، فضای سلامت و به دور از تنشی را برای نامزدها ایجاد کند تا در این فرصت برابر و عادلانه بتوانند اهداف و برنامه‌های خود را به مردم منتقل کنند.

از این رو می‌توان انتخابات پیش رو را یکی از کم‌تنش‌ترین و کم‌حاشیه‌ترین انتخاباتی دانست که در آن مردم با شناخت و آگاهی کاملی که از نامزدها و برنامه‌های‌شان پیدا می‌کنند و مشاهده گفت‌وگوهای بی‌پرده و شفافی که با حضور کارشناسان برنامه‌های میزگرد برگزار می‌شود، می‌توانند انتخاب اصلحی داشته باشند. این یکی از تاثیرات رسانه ملی است که در دوران تحولی سعی کرده رسانه تاثیرگذاری باشد و نقش تعیین‌کننده‌ای در انتخاب مردم ایفا نماید.

در این میان اگر به میزگردهای فرهنگی، اقتصادی و سیاست خارجی نامزدها در شبکه‌های مختلف دقت کرده باشید، هر کدام از نامزدها با توجه به زمان و فرصت برابر در مقابل کارشناسان حوزه‌های فرهنگی، اقتصادی و سیاست خارجی می‌نشینند و به گفت‌وگو می‌پردازند و از برنامه‌های آینده خود می‌گویند. در این گفت‌وگوها نامزدها بی‌پرده و بی‌واسطه به سوالات مردم که از زبان کارشناسان مطرح می‌شود پاسخ می‌دهند. همین شفاف‌سازی و آگاهی‌رسانی در عین عدالتی که میان آنها برقرار شده، نشان از تحول در دوران جدید مدیریت رسانه ملی دارد که توانسته ذهن مردم را باز کرده و آنها را با آگاهی پای صندوق‌های رأی ببرد. از این رو می‌توان گفت رسانه ملی تمام تلاش خود را به کار گرفته و هم و غمش را گذاشته تا انتخابات پرشور و منصفانه و عادلانه‌ای برای تشکیل دولت چهاردهم برگزار کند؛ بنابراین باید از مدیران این رسانه تشکر کرد که با وجود این‌که برگزاری چنین گفت‌وگوهایی به‌صورت زنده می‌توانست مخاطراتی داشته باشد اما مدیران این رسانه مقتدرانه و مصمم پای به میدان گذاشته‌اند و عرصه را برای این اتفاق مهم تاریخ کشور آماده کرده‌اند و مهم‌تر این‌که با اقداماتی که انجام داده‌اند، فضا را برای برگزاری یک انتخابات درست و شفاف به وجود آورده‌اند. البته کار صداوسیما هنوز تمام نشده و با توجه به مناظره‌هایی که مانده و همچنین پوشش رسانه‌ای و زنده‌ای که در روز انتخابات از پایگاه‌های اخذ رای خواهد داشت نیز مردم را در این امر مهم یاری خواهد کرد. البته اتفاق مهمی که امسال و در این دوره از انتخابات افتاد همین مساله میزگردها بود و با توجه به این‌که نامزدها فرصت زیادی برای سفرهای استانی نداشتند، اما از طریق این رسانه و برنامه هایی که پخش شد، توانستند تنور انتخابات را گرم کنند.

«جام جم» ظرایف آموزنده مجموعه اقتباسی - تاریخی «هیس هیچی نیس» که برای نوجوانان روی آنتن

استعمار به زبان ساده

تاریخ به بیانی ساده، مفهومی انتزاعی است که از آن دوبرداشت می‌شود؛ یکی رویدادهای گذشته و دیگری بررسی و پژوهش درباره این رخدادها. این‌که تاریخ را به زبان تصویر و با جذابیت‌های بصری در هم آمیزیم و آن را مقابل چشم مخاطب بیاوریم، می‌تواند ناظر بر دو برداشت منتج شده از این مفهوم باشد. ضمن این‌که همه‌فهم‌تر و سرگرم‌کننده‌تر از قالب متنی است. به همین خاطر بر نمایش تصویری تاکید می‌شود؛ به‌خصوص برای نسل جدید که با زبان نمایش و تصویر بیش از انواع دیگر رسانه‌ها ارتباط برقرار می‌کنند. با وجود تمام این توصیه‌ها، چند اثر تاریخی می‌شناسیم که برای کودک و نوجوان ساخته شده باشد؟ آثاری که نه فقط به بیان قصص بسیار شنیده شده از دل تاریخ بسنده کنند بلکه پا را فراتر از مرزهای تجربه شده بگذارند و نسل جدید را راهی سفری به سرزمین‌های کمتر کشف شده از گذشته کنند.

یکی از ضعف‌هایی که برای خلق چنین آثاری وجود دارد و خلأ آن حس می‌شود، متن خوب و مناسب‌سازی شده برای گروه سنی کودک و نوجوان است که این موضوع هم راهکار دارد. بهره بردن از کتب منتشر شده برای گروه سنی نوجوان یا به‌سازی آنها برای این گروه سنی، ابتدایی‌ترین راه‌هایی است که می‌توان در این مسیر از آن بهره برد. در این خصوص می‌توان به نمونه‌های موفقی هم اشاره کرد. نمونه‌هایی که اتفاقا برای گروه سنی نوجوان روی آنتن رفتند که البته همچنان خلأ محتوای نمایشی برای این رده سنی روی آنتن و همچنین بر پرده سینما حس می‌شود. مجموعه «هیس هیچی نیس» که اخیرا روی آنتن شبکه دوی سیما رفت و پخش آن از شبکه امید همچنان ادامه دارد، اثری است که از یک مجموعه کتاب (سرگذشت استعمار) ویژه نوجوان برای نگارش فیلمنامه استفاده کرد. البته این متن برای جاگرفتن در قاب تصویر و همچنین جذاب‌تر شدن برای این رده سنی، به دست یک گروه سردبیری و همچنین نویسندگان، مورد بررسی و نگارش مجدد قرارگرفت.

درباره این مجموعه کمدی-فانتزی که شاهد پخش آن از تلویزیون هستیم، نکات برجسته‌ای به چشم می‌خورد که تا پیش از این، کمتر به آن پرداخته شده بود یا می‌توان ادعا کرد چند سالی بود که کمتر مورد توجه برنامه‌سازان قرار داشت و با تولید و پخش هیس هیچی نیس بار دیگر روی آنتن جان گرفت. در اینجا ضمن گفت‌وگو با حسین حقانی (کارگردان)، مجید بخششیان (سرپرست نویسندگان و بازیگر) و علی فرحناک (بازیگر) این مجموعه، نگاهی به برخی از این نکات داشتیم.

> **فرحناک: باتوجه به وجود فضای مجازی و دسترسی سریع و راحت به آن حجم تبلیغات و موضوعاتی که در این فضا مطرح می‌شود، باید راهی برای مقابله ایجاد کرد**

چرا اقتباس؟ چرا تاریخ؟

حسین حقانی، کارگردان مجموعه هیس هیچی نیس، در گفت‌وگو با جام‌جم در خصوص محوریت قصه که اقتباسی است و شناختی که از نوجوان‌ها در این حوزه دارد، می‌گوید: من قبل از این مجموعه چند کار کودک در حوزه داستانی انجام داده بودم. ضمن این‌که بازیگران آن کارها هم کودک بودند. بنابراین با مخاطب کودک آشنایی داشتم. اما بحث سر این است که نوجوانان و کودکان به نسبت دهه‌های قبل خیلی تغییر کرده‌اند و می‌توانم بگویم بچه‌های امروزی خیلی پیشرفت کرده‌اند؛ به این خاطر که هم گیرایی سریع‌تری دارند و هم اشاراتی که در کار می‌بینند، برای‌شان پرسش ایجاد می‌کند.

به همین جهت یکی از دغدغه‌های ما از ابتدای کار این بود که انتقال اطلاعات از طریق نمایش، چقدر برای‌شان ایجاد سؤال می‌کند تا سراغ مطالعه بروند.

ما کودک نیستیم

همان‌طور که اشاره شد، محتوای مناسب برای نوجوانان با آنچه برای کودکان راهی آنتن می‌شود تفاوت دارد. هیس هیچی نیس، این مورد را در نظر داشته و با عنایت به این تمایز در متن و اجرا، کار را جلو برده است. علی فرحناک، بازیگر پیشکسوت تئاتر و تلویزیون در گفت‌وگو با جام‌جم در این‌خصوص بیان می‌کند: معمولا آثار کمتری در حوزه نمایش برای نوجوانان ساخته می‌شود یا آن‌قدر سطح این آثار پایین است که به نوعی شاید محتوای آن مناسب کودک یا حتی خردسال باشد. درواقع سطح درک مخاطب نوجوان را در حد سطح درک یک کودک پایین می‌آورند و با همان نگاه کار را تولید می‌کنند. با این‌که سن نوجوانی می‌تواند خیلی از مسائل را درک و برداشت کند و لازم نیست با همان زبان کودکی با آن صحبت شود. به همین خاطر است که بعضی با دیدن هیس هیچی نیس هم می‌گویند این مجموعه برای بزرگسال است یا نوجوان؟ چون توقع ندارند نوجوان مفاهیمی که در این اثر هست را درک کند اما فکر می‌کنم مسائل پیچیده‌تر از این را هم می‌توان با نوجوانان مطرح کرد؛ چون قابلیت درک خیلی بیشتری دارند. کاش در تولید کارهای نمایشی در مدیوم‌های مختلف، بیشتر به این گروه سنی توجه شود. به این ترتیب باید دو کلمه کودک و نوجوان از همدیگر تفکیک و آثاری ویژه نوجوان تهیه و تولید شود.

مقابله با بحث‌های انحرافی

از دید فرحناک، می‌توان برای نوجوانان موضوعات مهم‌تر و پیچیده‌تری را بیان کرد. در همین مجموعه هیس هیچی نیس که به تازگی راهی آنتن شد، موضوع استعمار دستمایه قرار گرفت و با محوریت آن برای مخاطبان نکاتی بیان شد. از این بازیگر می‌پرسیم لزوم بیان این بخش از تاریخ برای این گروه سنی چیست؟ او توضیح می‌دهد: با توجه به وجود فضای مجازی و دسترسی سریع و راحت به آن، حجم تبلیغات و موضوعاتی که در این فضا مطرح می‌شود، باید راهی برای مقابله ایجاد کرد. گاهی اطلاعات غلط به عمد در این فضا منتشر و به‌راحتی در دسترس مخاطبان نوجوان قرار می‌گیرد که موجب انحراف ذهنی آنان می‌شود. برخی موضوعات نیازمند تفکر است و باید اطلاعات درستی درباره آن به مخاطبان ارائه شود. باید برای مقابله با یک‌سری از افکار غلط و بحث‌های انحرافی که در فضای مجازی مطرح می‌شود، نوجوان آگاه باشد. در این زمینه فقط تلاش‌های تلویزیون کافی نیست. در فضای مجازی هم باید برنامه‌هایی ساخته شود تا مخاطب نوجوان که دائما از طریق تلفن همراه در این فضا حضور دارد، بتواند به این محتوا دسترسی داشته باشد.

وی ادامه می‌دهد: عنصر جذابیت برای این گروه سنی خیلی مهم است. سن نوجوانی، سنی پر از هیجانات خاص خود است و این هیجانات هر لحظه می‌تواند تصمیم شخص را عوض کند. یک نوجوان به دنبال اشکال خلاقانه، اتفاقات بدیع، تازه، سریع و به‌روز است. حوصله ندارد برای او قصه مفصل و با ریتم کند تعریف کنی. نوجوان افکار پایدار ندارد و به دنبال کشف و جست‌وجوست. احتمال تغییر در رفتارش وجود دارد و باید مدام افکار و اطلاعات درست دراختیارش قرار گیرد تا از مسیر منحرف نشود و بتواند انتخاب صحیحی داشته باشد. به همین دلیل ارائه اطلاعات درست تاریخی برای این گروه سنی اهمیت دارد.

حقانی درباره فضای اصلی داستان و تبدیل آن به فضای سرگرم‌کننده و فانتزی این مجموعه توضیح می‌دهد: متنی که ما در ابتدا

قاب

۴۷ درصد مخاطبان، شناخت بهتری از نامزدها پیدا کردند

بر اساس نظرسنجی مرکز تحقیقات صداوسیما فقط ۹ درصد مخاطبان گفته‌اند مناظره برای شناخت بهتر نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری به آنها کمکی نکرده است. این نظرسنجی نشان می‌دهد پس از مناظره اول، نسبت کسانی که برای انتخاب نامزد مورد نظر خود تردید داشتند، حدود ۲ درصد کاهش پیدا کرده است. این نظرسنجی که در روز سه‌شنبه ۲۹ خرداد انجام شد، نشان می‌دهد ۹۳/۳ درصد از پاسخگویان از تسلط مجری مناظره رضایت داشته‌اند.

۹۱/۸ درصد معتقد بودند در این مناظره رسانه ملی توانسته بی‌طرفی و عدالت را رعایت کند و ۹۳/۶ درصد محورها و سوالات مناظره را پسندیده‌اند.

گپ

هدف اصلی‌ام شناخت ایران زیباست

محمد مقنی‌باشی، تهیه‌کننده، کارگردان و مجری برنامه‌های گردشگری و ایرانگردی است که از جمله فعالیت‌هایش تهیه سفرنامه در برنامه‌های ترکیبی زنده تلویزیونی مانند تصویر زندگی، عصر خانواده، روز از نو و سفرنامه شبکه دوی سیماست.

مقنی‌باشی درباره اهداف برنامه «بیا بریم سفر» گفت: اهداف اصلی برنامه بر پایه شعار برنامه یعنی «معرفی یک شهر توسط بومیان همان شهر» است.

من معتقدم که یک شهر را هیچ‌کس نمی‌تواند بهتر از اهالی آن شهر یا حتی روستا معرفی کند و در زمینه کارآفرینی و تولید صنایع دستی نیز همان هنرمند باید از شغل و حرفه‌اش برای مخاطب بگوید، نه این‌که ما راوی باشیم و در قالب جملات و گفتار ادبی بخواهیم توصیف کنیم.

وی ادامه داد: برنامه بیا بریم سفر تاکنون ۱۲۰ قسمت تولید و پخش شده و از آنجا که زمان ضبط تا پخش برنامه کمتر از ۱۰ روز است، همچنان تولید ادامه دارد و هنوز پایانی برای آن در نظر نگرفته‌ایم. رکورد ما در تولید برنامه مستند همسفر هشت سال و حدود ۲۸۵۰ قسمت بوده که امیدوارم بتوانم در بیا بریم سفر رکورد جدیدی داشته باشم.

چهره

دوست دارم درکمدی شریف بازی کنم

پوراندخت مهیمن، بازیگر باسابقه و پیشکسوت درباره فعالیت‌های اخیرش بیان کرد که دوست دارد در یک کمدی شریف بازی کند. پوراندخت مهیمن، بازیگر باسابقه سینما و تلویزیون درباره فعالیت این روزهای خود توضیح داد: بعد از حضور در سریال «غریبه» به کارگردانی سروش محمدزاده که از سال گذشته تولید آن شروع شد، دیگر فعالیت بازیگری نداشتم. وی درباره وضعیت این سریال و کار با کارگردان آن بیان کرد: برخی از سکانس‌های سریال طی نوروز در ترکیه تصویربرداری شد و این روزها در مرحله مونتاژ است. کار کردن با سروش محمدزاده را دوست دارم؛ کارگردان جوانی است که کارهای خوش‌ساختی دارد و فرد خلاقی است. مهیمن درباره نقش خود در این مجموعه و چالش و سختی‌های آن افزود: خدا را شکر هیچ نقشی برای من سخت نیست و اتفاقا به دنبال نقش‌های چالشی و متفاوت هستم. اینجا هم نقش مادری را بازی می‌کنم که با مسائلی مواجه است که به نظرم با مسائل مادران در قصه‌های دیگر تفاوت دارد. مهیمن بیان کرد: خیلی دوست دارم در یک طنز شریف کار کنم اما پیشنهاد نمی‌شود.